

1958-01-16

AFSENDER

Astrid Warberg-Goldschmidt

MODTAGER

Johanne Christine Larsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

De tre søstre, der endnu levede, var

Astrid/Dis, Johanne/Junge og

Louise/Lugge.

Det vides ikke, hvem D og Holger var.

Astrid renskrev på skrivemaskine for

diverse.

Mange breve i databasen belyser

Alhed/Be Larsens rejse til Italien efter

den brudte forlovelse.

Johanne/Junge og hendes familie

måtte flytte fra Lindøgaard, som blev

revet ned, da Lindøværfet skulle

bygges.

Afsendersted:

Hareskov

Afsenderinfo (lakstempel, adresse

m.m.):

Bynavnet er skrevet øverst s. 1

Modtagersted:

Lindøgaard pr. Dræby St.

Modtagerinfo (udskrift, tilskrift m.m.):

Adressen er skrevet på kuvertens

forside

Omtalte personer:

Harald Balslev

Lars Christian Balslev

Louise Brønsted

Gustav -, g. med Esther

Ina Goldschmidt

Sigrid -, Hareskov

Malin Holmström-Ingers

Alhed Larsen

Marie - Marie, hushjælp hos Astrid

Goldschmidt-Warberg

Pernille Marryat

Ib Marryat Johansen

Axel Müller

Esther Paludan

Otto Emil Paludan
Ellen Sawyer
Maria von Sperling. g. Balslev
Albrecht Warberg
Andreas Warberg
Martin Warberg Larsen

Arkivplacering:
Kerteminde Egns- og Byhistoriske
Arkiv, BB1086

Trykt udgave:
Nej

Proveniens:
Testamentarisk gave fra Laura
Warberg Petersen til Østfyns Museer

DOKUMENTINDHOLD

Sigrid er kommet med en buket.

Det er trist, at Johanne/Junge har det så dårligt. Nu er de kun tre søstre tilbage.

Sært, at Andreas/Dede Warberg ikke har svaret angående Ellen/Elles billede.

Esther og Gustav har været på besøg. Astrid under Esther, at hun nu omsider er så lykkelig, skønt hun har mange smerter. Gustav husker, at han som 13årig på Erikshaab hørte Albrecht Warberg fortælle om Alhed, g. Larsen, som havde haft en ulykkelig forelskelse og nu måtte afsted til Italien, skønt han ikke havde råd. Lars Christian Balslev/Laders har brændt de breve, som Alhed skrev til Marie/Maria Balslev om sagen. Astrid renskriver et skuespil og diskuterer indholdet med forfatteren. Lille Marie har været på besøg. Hun hjalp med en vask og hentede en kande dejlig suppe til Astrid.

Ib og Pernille Marryat sidder meget hårdt i det. Skattevæsnet troede ikke på, at de kunne leve af så lidt, så de satte dem op i skat. På deres udstilling solgte de ikke nok.

TRANSSKRIFTION

[Håndskrevet på kuvertens forside:]

Fru Johanne Warberg Larsen

Lindøgaard

pr. Dræby

Fyen.

11-7-03

13-11-02.

18-1-58

[På kuvertens bagside:]

A. Warberg Müller

Hareskov.

[I brevet:]

Hareskov 16 Jan. 1958

Kæreste lille Junge!

Tak for dit Brev, som kom igår – på Axels Fødselsdag, som jeg hvert Aar fejrer i mit Hjerte, og tænk dig, Sigrid huskede Dagen og kom med en henrivende Buket af gule Mimoser og rød Fuchsia, den står nu i mit Vindue til Ære for Axel, som jeg aldrig, aldrig glemmer, min søde, goe, kærlige Axel. –

Men dit Brev, lille Junge! Hvor er det jammerligt med den akavede Hånd – og hvad det fører med sig! Besynderligt. Træthed og Søvnighed? hvor kan det forenes med stærke Smerter! Skal da dit Livs mange Plager være uendelige, jeg synes at de gerne kunde lade dig i Fred nu, da vi alligevel snart skal herfra, vi sidste. Er det ikke sært, at vi nu kun er tre Søstre! Da Elle levede, syntes jeg endnu, at vi var en Flok, en ubestemmelig Skare, som man endnu måtte tælle op – nu er det nemt gjort. – Kan du dog forstå, at Dede ikke har mælet et Ord om Elles Billede! Jeg har intet imod at forære ham det, det er ikke dét, men et lille Ord om det, kunde han dog godt give, jeg var da så glad over at have fremskaffet de Billeder og glæder mig hver dag over at se på Elle – så lyslevende. Billedet står her foran mig på Skrivebordet, så jeg har det bestandig for Øje. – Jeg vil prøve at få fat i Avisen med din Artikel, den hører absolut med i mit "Arkiv". I Lørdags måtte jeg tage fri, da Esther og Gustav havde meldt sig til Em. Kaffe. Han havde – som altid – en Flaske Portvin med, som hastigt og velbehageligt forsvandt i vore Struber. Han er stadig fyldt med Historier om det "enestående Hjem" – Erikshåb. Som 13årig (i 94) hørte han Far sige til Otto: "jeg har så mange Bekymringer, Kære (du husker vel, at Far kaldte dem Kære og Fru Kære?) – min Be har haft en ulykkelig Forelskelse, og nu skal hun til Italien for at komme over det. Men det koster mange Penge." For et Par Aar siden hørte jeg for første Gang (af Laders), at det med "Studenten" havde været en meget alvorlig Affære for Be. Laders sagde: - "der bar Harald sig ikke rigtigt ad – blev ved at holde Alhed hen." Han havde lige haft fat i en Bunke gamle Breve fra Be til Marie om det altsammen og sagde, at vi skulde vel egentlig have haft dem, men – så vidt jeg husker – havde han brændt dem. Jeg synes nu, at det er lidt af en Forbrydelse at brænde vigtige Breve. – Mellem Gustav og Esther er Kærligheden stadig rødglødende, og hvor jeg under hende, at der endelig engang er nogen, som helt går op i at være noget for hende, hun har hidtil haft det meget hårdt, altid Fattigdom, hårdt Slid og så den skrækkelige Leddegigt. Gustav skrev til mig – "Jeg er helt fortvivlet over Esthers Pinsler". Ja, jeg under Esther den store Lykke, selvom det jo for mig betyder Savn. Det betød meget i min ensomme Tilværelse, at hun kom hver Søndag, og hvor vi havde det dejligt sammen. Som nu i Søndags – hele den lange Dag så jeg ikke en Sjæl, hørte ingen menneskelig Stemme. Men

2 i Søndags var jeg dog garderet, idet jeg skrev hele dagen på D.s Skuespil. Jeg skrev det på 8 dage – 72 Sider med 2 Gennemslag. Han kom næsten hveranden Dag, dels for at opmuntre mig med fine Cigarer, dels for at drøfte Stykket. Jeg gjorde opmærksom på meget, som forekom

mig forkert – han gav mig Ret og skrev det om. På den Måde bliver det et interessant Bekendtskab og ikke så træls. Vi er jo bleven dus, det uddyber Fortroligheden. Vi taler så udmærket sammen og er forbavsede enige om mange store Ting. Han var henrykt over at få Arbejdet så hurtigt og gav mig 50 Kroner for det! Lige det dobbelte af det sædvanlige. "Jeg siger altid: giv mig ikke mere end du har Råd til – jeg har bedre Råd end du, for du har mange at sørge for (Kone og tre Børn). Det lærer han af – men noget er der om det. Vi gamle har jo så få Fornødenheder. Tænk, han betaler 17.000 i Skat!! først når de er betalt, er Resten hans. X) [Indsat i venstre margen s. 3:] men han forsikrer mig dog at "han har det godt."

[Indsættelse slut] De er for slemme, det må give Bagslag engang. De med deres Palads-Skoler, Palads Alderdomshjem m.m.m. Holger er forfærdet over, hvad der bare i denne lille Landkommune gives ud til helt luxuøse Frokoster og Middage – det ene med det andet, osv.

I Formiddags da jeg var gået i gang med en Vask, der havde stået i Valoblød et Par Dage, kom lille Marie med nylagte Æg, som jeg køber af Skomageren for 25 Øre pr. Stk. Tøjet var sat over til Kogning og så lavede jeg Kaffe; Kager var her fra Gustavs Besøg, og Cerut havde jeg også. Så fik vi en hyggelig gammeldags Snak, jeg ser hende sjældent nu, da jeg gør alt selv – efter Elles Recept!

Så sagde hun, at hun hellere måtte trække en Snor i Haven og hænge Tøjet ud. Vi lagde en Gummiskive i Vasken (hvid Emalje) og skyllede så Tøjet i Vasken! Marie vred det – en stor Lettelse. Så spurgte hun, hvad jeg skulde have til Middag? Jae – jeg har tre store kogte Kartoffler, som jeg vil lave Frikadeller af. Nej, sagde Marie. Jeg har idag kogt Suppe på en stor fed Høne og en Kalveskank, nu går jeg hjem og henter en Portion til Fruen" (som hun altid kalder mig). Og så kom hun med en stor Kande Suppe, hvori Boller og Rødder, og en Pakke med Høns og Kalvekød nok til tre Dage! Det har jeg nydt nu, og det er jo dejligt at få Mad, som man aldrig laver til een – jeg elsker Hønseskødsuppe!! Er hun ikke sød!

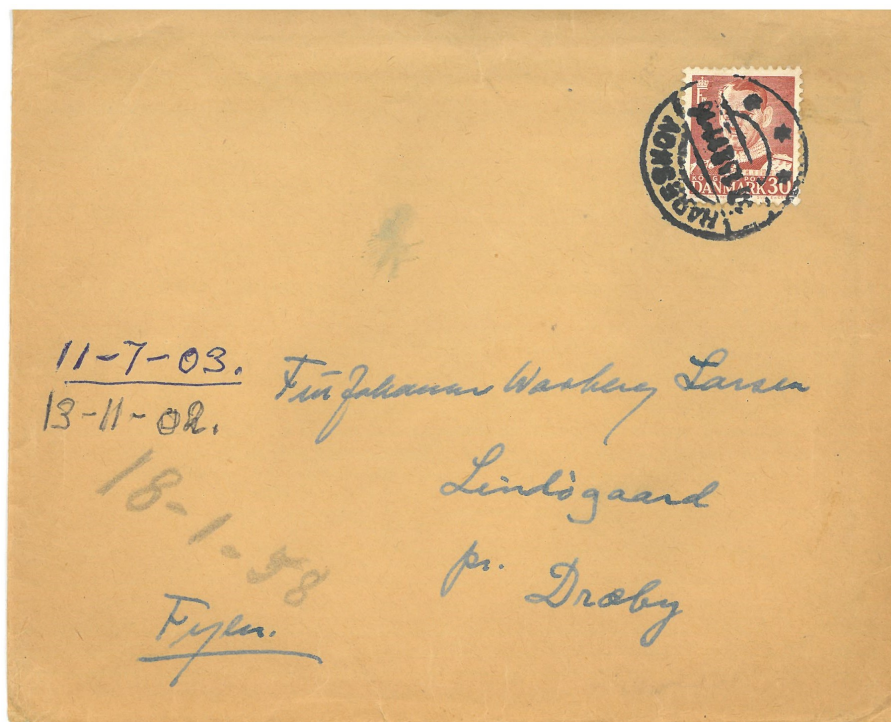
Mine søde Børn i Bagsværd har aldrig meget at baxe med, Ib rædsom medtaget af Gigten – dennegang m. Sengeleje. Nille i Sengen med Feber – dog begge oppe nu, og Nus har også haft en omgang. Besøget svigtede med Udstillingen i Aar, men lige de sidste Dage kom nogle få velbeslåede, så de fik det da op på 600 (imod 1000 ellers) og Ib solgte et Maleri til 200. Nille solgte små Juletræsfugle for c 35 Kr! Jeg skrev vist om Kumpanerne fra Skattevæsnet, der ikke vilde tro, at de levede af så lidt og satte dem i Skat til 200 mdl.!! ofte har de knapt mere, så det var et Chock – sikkert det, Ib sloges ned af. De skrev og udbad sig personlig Samtale, så tænker jeg, det klares. Nu var her en lille Visit – og da var hun atter i godt Humør, de

har gode Ordre. Sjums venter stadig på Indlæggelse. Jeg? nej, "vel ved det" er jeg ikke i Vinter, det kommer nok først, når jeg atter kan gå ud. Stadig Bronchitis – Astma – Træthed. Men ikke slemt, jo. Med det milde Vejr er her dejlig varmt overalt – jeg købte Brænde for Lugges Penge og fyrer hver Middag i Køkkenet. I næste Uge tager jeg fat på Molles [det følgende indsat i venstre margen, lodret s. 4:] Breve. Og derefter min Bog. Den morer mig ikke mere.

[Indsat øverst s. 1:] Jeg er så spændt på Jeres nye Bolig – hold mig endelig à jour. Virker Manse med det? S.u. Her er min Haves første Gækkelilje. Nej, for Søren, det er jo kun Blade! Tusinde osv din Dis

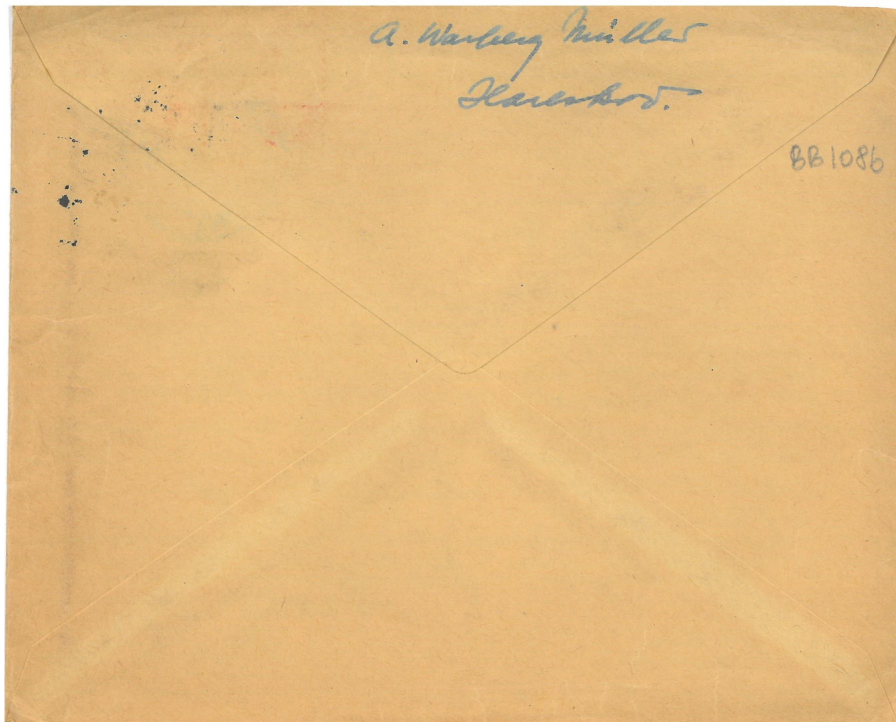
KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

Jeg er så oplyst for jer
nye Brev - hold mig
endelig i Jant. Vær
Manne med det? S. m.

Oker et min Hans, varde
Gledselige. Tusinde og den Dig

København, 16 Jan. 1958.

M. far Søren, det er jøken Blade!

Kæreste lille Jønge!

Tak for dit Brev, som kom igår - på
Atels fødselsdag, som jeg huer det jeg ser i
mit Herte, og tank dig, Sigrid huskede Dagen
og kom med en henrivende Brev af gulle
Smilser af rød Felsia den står nu i mit Kin-
dine til det der Axel, som jeg aldrig, aldrig
glemmer, min søde, gode, Bedste Axel. -

Men dit Brev, lille Jønge! Hvor er det
gammelt med den skævede Hånd -
hvad det får med sig! Besynderligt.
Trøst og Sønnighed! Hvad kan det
farens med stærke Smilser! Skal da
dit Livs mange Plager være uendelige, og
synes, at de gerne kunde lade dig i Fred
nu, da vi alligevel snart skal høre, vi
sikke. Er det ikke godt, at vi nu skal
er tre Søstre! Da alle levede, synes jeg
endnu at vi var en Flok, en italeskende
lig Skare, som man endnu måtte tælle op -
nu er det næst gjort. - Mandag var det
at lade ikke har været et Ord om Geller
Billedet. Jeg har tænkt i mad at fjerne dem
det, det er ikke det, men et lille Ord om
det, kunde han da godt give, og var da
så glad over at have fremkaldt de Bil-
leder og glædes mig hver dag over at se
for alle - på lyseblå. Billedet står hos far
mig for Skrivebrevet, og jeg har det altid
far og. - Jeg vil prøve at få fat i Linsen med

661086

sin Artipel, den høier absolut med i mit "Stykke".
I Søndags måtte jeg tage fri, da Bertha og Gustav
handede med sig til E. Kaffé. Han havde
- som altid - en flade Parkain med, som ha-
- skøjte og velbehageligt farsaand i vas Stuber.
Han er stadig fyldt med Sliskerier om det
"Lækehænde Sjæ" - Eidskåb. Som i Bæring (i 74)
hørte han Der sige til Otto: "Jeg har de mange
Bekymringer, Hæ, du hører vel, at Der kaldte
den Hæ og Træ Hæ?" - min Be har haft en
uilykkelig Parelakabe, og nu skal hun til Italien
for at komme over det. Men det bærer mange
Penge." Det er på Aasiden hørte jeg far pante
Gang (af Laders), at det med "Skiddensen" havde
vædet en meget alvorlig Affære for Be. Laders
sagde: "der har Harald sig ikke rigtig ad - ble,
ved at kalde albed hæl." Han havde lige
haft fat i en Bænke gamle Brev fra Be til
Marie om det altsammen og sagde, at vi
skulde vel egentlig have hørt den, men -
vi vilde sig hører - havde han kendt den.
Jeg synes nu, at der er lidt af en Farhed til
denne vigtige Brev. - Mellem Fintas og
Zuktes er Udlykeden stadig rødgløden, og
knaer jeg under hende, at det endelig engang
er nået, som helt går op i at høre noget
for hende, hun har hidtil haft det meget
hårdt, altid Takligkom, kaldet Lid og "i den
skæbnelige Sædligt. Fintas skred til mig -
"Jeg er helt fortvilet om Zuktes Pilske".
Ja, jeg under Zuktes den skæbnelige, selv om
det jo for mig betyder Lønn. Det betydde meget
i min ensomme Tilværelse, at hun kom hæl
Søndag, og hæl vi havde det degligt sammen.
Som i Søndags - hele den lange Dag så jeg ikke
en Sjæl, hørte ingen menneskelig Skamme. Men

2 / i Søndags var sy de gærdes, idelgy skies
helle Dagen p^r di. o. Skuepil. Fy skies det p^r
8 Dage - 72 Sider med 3 Gæstebud. Skan born
nåden hveranden Dag, del. far af opmuntre
mig med fine Cigaretter, del. far af drøffe Skjætet.
Jy gjorde opmærksom p^r meget, som folk om
mig farbert - han gar mig Rest af Skies det
om. På den Måde bliner det et interessant
Omkarhedskab af ikke så held. Vi er jo
bleven det, det indlydige Partikaligheden. Vi
taler i indvirkning sammen og er farbarede
emj om mange store Ting. Skan nok kempe
over at i Arohjælp i hærkigt og gar mig -
50 Thones pus det! Lige det hørte alle af det
sadvantige. "Jy sig altid: giv mig ikke mere
end du har Råd til - Jy har bedre Råd end
du, far du har mange at søge far, (Konung
til Pärn). Det ler han af - men noget er det
om det. Vi gamle har jo p^r Pärnidembet!
Tolub, han behales 17.000 i Pæk!! først når
de er behalet, er Resten hans. De er far skemne,
det må givne Bogslag engang. De med dees
Palads - Skales, Palads selvedomslyem m. m. m.
Skalges farfandenes ones, knad det bare i
denne lille Landkommune givnes ind til hede
luxuriøse Trabanker og Midkage - det ene
med det andet, osv.

7 Pärnidags da Jy var gået igang med
en Vark, det kande sket i Valobled et Pæ
Dage, som lille Marie med nylagte Og, som
Jy beher af Skomageren for 25 Ore p^r Stk.
Tåret var det ones til Røgning af i laende
Jy Kaffe; Kage var bes fra Gustav Bredg,
af Oent kande Jy ag si. Så fik vi en byggelig
gummoldags Vark, Jy var hende speldent
nu, da Jy går alvelo - efter alle Recepter!

→ man kan gennemlæse mig dag og i kan læse det godt.

661066

Børne- og sønnefællesskabet - Marie Børn. Den smukkeste i alle mine.

Så sagde hun, at hun hellere måtte trække en
Smar i Slanen og henge Tøjst ind. Vi lagde en
Sammiskens i Vasken (med Anæge) og skiftede
ledet til Tøjst i Vasken! Marie vred det
en stor Koldche. Så spurgte hun, hvad jeg
skulle have til Middag? Jaa - jeg har de
store Bage og Kartoffler, som jeg vil lave Piska-
dedde af. Aa, sagde Marie. Jeg har i dag Bøt
Puffe på en skat fed Kone og en Kalas. Børn
må gå i hjem og hente sin Portion til Fruen!
(som hun altid kalder mig). Og så Børn hun
med en stor Kande Puffe, hvori Bøder og
Rødder, og en Pakke med Kone og Kalasbød
mak til tre Dage! Det har jeg sagt nu, og
det er jo dejligt at få Mad, som man aldrig
læner til en - jeg elsker Konekatsuppe!!
Er hun ikke god!

Mine søde Børn i Bagved har altid meget
at bære med, for sådanne medtaget af 7-8
dennegang m. Sengely. Nille i Sengen med
Teber - dog begge oppe nu, og Anu har også haft
en Sengely. Børnet sørgede ved Koldche i
Aas, Anu lige de sidste Dage Børn nogle få
meters løst, så de fik det da af for 200 (med
100 ellers) og for salgte et Maleri til 200.
Nille solgte sine Pulstrolsfugle for 35 Kr!
Jeg skrev vist om Klumpen af Stakke med det
ikke vilde ho, at de levede af i lidt af satteden
i Chat til 200 md.!! og det har de snart mere, så
i Chat til 200 md.!! og det har de snart mere, så
det var et Choch - så det det for selges med af.
De skrev og indhald sig personlig Samtale, så
de tænker, det bliver. Anu har her en lille Visit
- og an tror hun ikke i godt Slum, de har
gode Ordre. Spisens mellem 8 Tager for Dullegge.
Jeg? nej, net med det "er jeg ikke i Vinder, det Børn-
me mit, først når jeg ikke kan gå ind. Stadig
Børn i den Arkna - Hedde. Men ikke slant, jo.
Med det sidste Vær er her dejlig varmt overalt
jeg vilde Børn i den Arkna. Pengene de fyres her i Vinder
i Høstener. Endelig lige taget jeg for mig!